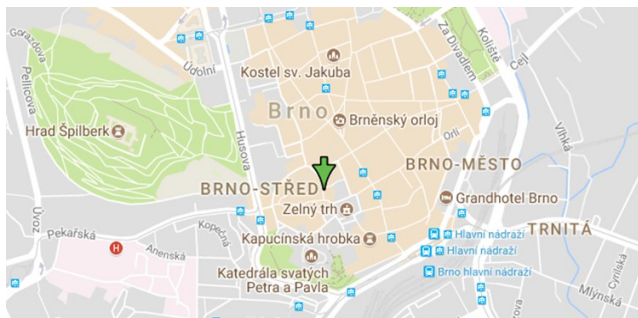

Svaz tělesně postižených
v České republice z. s.
krajská organizace
Jihomoravského kraje
Mečová 5, 602 00 Brno

Vydávání zpravodaje Paprsek finančně
podporují JMK a Statutární město Brno

jihomoravský kraj **B | R | N | O**

Z obsahu:

- *Otázka týdne*
- *Přehled: Víc vyšetření, hrazené bílé plomby i nové terapie. Na co máte v roce 2026 nárok*
- *Superdávka se do rozhodného příjmu u slevy na manžela počítat nebude*
- *Velký třesk ve zdravotnictví: čtyři věci, které budou od ledna jinak*
- *Spolková činnost*
- *Sabba*
- *Víte, že....*
- *O nás*

Otázka týdne

Má VZP pro své pojištěnce nějaké novinky v příspěvcích z fondu prevence?

Odpověď

Na čerpání příspěvků z fondu prevence má VZP v roce 2026 připravenou rekordní sumu 2 miliard a 256 milionů korun, což je částka ještě o 126 milionů korun vyšší než v roce 2025. Výčet veškerých příspěvků je široký. Pojištěnci VZP tedy mohou i v roce 2026 vybrat ze zhruba dvou desítek benefitů a různě je kombinovat bez celkového omezení. Tímto VZP potvrzuje své zaměření na komplexní podporu prevence a motivaci pojištěnců k aktivní péči o zdraví.

O příspěvek z fondu prevence lze požádat elektronicky prostřednictvím aplikace Moje VZP od **1. 2. 2026 do 31. 12. 2026**, ostatními způsoby (osobně na pobočce, poštou) od **1. 1. 2026 do 30. 11. 2026**.

Přehled novinek a navýšených příspěvků platných od 1. 1. 2026

PŘÍSPĚVKY NA OČKOVÁNÍ – NAVÝŠENÍ

Očkování proti chřipce – dospělí

Očkování je nadále klíčovým nástrojem primární prevence a v řadě případů jedinou účinnou ochranou před mnoha nemocemi. **Proto VZP navýšila příspěvek na očkování proti chřipce pro dospělé osoby od 18 do dovršení 65 let na 300 Kč.**

PŘÍSPĚVEK PRO DIABETIKY – NOVINKA

Novinkou mezi benefity pro diabetiky je příspěvek ve výši **1500 Kč na edukační pobyty** organizované pacientskými organizacemi uvedenými v seznamu Ministerstva zdravotnictví ČR, které mají zároveň doporučení České diabetologické společnosti ČLS JEP, z.s. Příspěvek je určen výhradně na vícedenní edukaci, nikoli na úhradu ubytování, stravy či doprovodných aktivit. Při podání žádosti je nutné doložit doklad o zaplacení pobytu, potvrzení o účasti na edukačním pobytu pro diabetiky a také doklad o diagnóze diabetes mellitus (pokud již nebyl doložen v minulosti).

Změna celkového složení příspěvku pro diabetiky

Zároveň zde dochází ke změně celkového složení příspěvku pro diabetiky. Nově bude možné využít příspěvek ve výši až 6000 Kč následovně:

- 1500 Kč na **edukační pobyty** (bez omezení věku)
- 1500 Kč na **vybrané rehabilitační procedury a terapie** (bez omezení věku)
- 3000 Kč na **přístrojové ošetření nohou** (klienti starší 18 let)

PŘÍSPĚVEK NA POMŮCKY PŘI ONKOLOGICKÉ LÉČBĚ – NOVINKA

Příspěvek 2000 Kč mohou čerpat **onkologičtí pacienti, ale nově také pojištěnky po ablaci (odstranění) prsu** zdůvodu **genetické zátěže a vysokého rizika onkologického onemocnění**. V tomto případě **není podmínkou léčba chemoterapií.**

Přehled: Víc vyšetření, hrazené bílé plomby i nové terapie.

Na co máte v roce 2026 nárok.

01.01.2026 Politika, Ekonomika

Od rozšířených preventivních prohlídek a dřívějších screeningů rakoviny až po nové úhrady zubní, onkologické či domácí péče – od letoška čeká pacienty řada změn. Zdravotní systém má klást větší důraz na prevenci, včasnou diagnostiku a dostupnější péči.

Součástí preventivní prohlídky u praktického lékaře bude od ledna více vyšetření, například srdce, ledvin nebo krevních tuků a cukrů. Její náležitosti stanoví ministerstvo zdravotnictví vyhláškou. Dětská lékařská se také více zaměří na odhalování očních vad u nejmenších dětí. Test pro diagnostiku rakoviny tlustého střeva půjde podstoupit už v 45 letech místo současných 50 let.

Přehled změn v preventivních prohlídkách

Zdravotní pojišťovna platí svým pojištěncům prevenci každé dva roky. Pravidelně se ale prohlídek účastní méně než 60 procent populace. Jejich součástí je například vyšetření krevního tlaku, zraku, sluchu nebo rozbor moči, v určitém věku také vyšetření krevního cukru. Nově se počítá s rozšířením spektra laboratorních vyšetření, která pomohou včas odhalit nemoci srdce a cév, ledvin nebo cukrovku. Jejich výběr bude více záležet na stavu pacienta a uvážení lékaře, dosud rozhodoval hlavně věk. Větší důraz vyhláška nově klade také na včasný záchyt řídnutí kostí nebo demence. Lékaři by měli také u svých pacientů více dbát na to, aby absolvovali doporučená očkování nebo vyšetření k odhalení rizika rakoviny pro jejich věkovou skupinu, takzvaný screening.

U žen jde o rakovinu prsu a děložního čípku, u mužů rakovinu prostaty a u obou pohlaví rakovinu tlustého střeva a konečníku. V posledních dvou letech toto vyšetření absolvovalo pouze 31 procent lidí nad 50 let, pro které byl dosud screening určený. Nově ho mohou podstoupit už pětáctiletí, a to buď jednou za dva roky test stolice, anebo jednou za deset let kolonoskopii, při níž se speciálním přístrojem vyšetří střevo.

Tento typ nádoru lékaři ročně odhalí u 7100 lidí, z toho více než 3300 pacientů ročně zemře. Včas odhalený nádor přitom znamená pravděpodobnost přežití 90 procent, pokročilá stadia jen 20 procent. Lékaři umí při vyšetření odhalit a odstranit i výrůstky, tzv. polypy, ze kterých by se v budoucnu mohl nádor rozvinout. Objeví je asi u 40 procent lidí, kteří podstoupí kolonoskopické vyšetření.

Nové úhrady péče

Změny vyplývají také z novely zákona o veřejném zdravotním pojištění a další legislativy pro rok 2026. Na bílé zubní plomby nově lidem přispívají zdravotní pojišťovny. Platí také domácí návštěvy porodní asistentky v šestinedělí nebo více času pro vysvětlení onkologické diagnózy. Mohou také uzavřít pro své klienty smlouvy o poskytnutí péče v zahraničí. Komplexní onkologická centra musí mít nově koordinátora péče, který pacientovi pomůže zajistit všechna potřebná vyšetření.

Základní bílé plomby zdarma, větší s doplatkem

Zubním kazem trpí celosvětově 60 až 90 procent dětí a téměř každý dospělý. Dosud byly hrazené lidem ze zdravotního pojištění jen plomby z amalgámu a bílé si platili, nově budou kvůli zákazu používání rtuti v EU hradit pojišťovny i jiné materiály. Menší plomby ze skloionomerního cementu zaplatí lidem kompletně, na větší z kvalitnějšího materiálu přispěje pojišťovna 90 korun a pacient zaplatí zbytek.

Anestezie bez hospitalizace

Děti nebo zdravotně postižení mohou podstoupit potřebná ošetření v celkové anestezii. Dosud ho pojišťovny hradily jen s přespaním v nemocnici a míst bylo málo, takže ho rodiče často platili v soukromých zařízeních. Nově je možné i bez nutnosti hospitalizace, potřeba je jen sál s anesteziologem a dospávací pokoj, kde se pacient z uspání zotaví. Center, která ošetření v anestezii umožní, je zhruba 50, nejméně jedno v každém kraji.

Návštěvy porodních asistentek doma

Většina porodnic nabídne rodičkám návštěvu porodní asistentky v domácím prostředí, za dobu šestinedělí jim ji pojišťovna zaplatí až třikrát. Podle Unie porodních asistentek ale zatím služba není zajištěna ve všech regionech a pojišťovny preferují nemocnice před samostatně pracujícími asistentkami.

Digitální terapie

Více pacientům se také budou moci zdravotníci věnovat i na dálku, hrazená bude například digitální terapie pro lidi s depresemi, vzdálené konzultace u pacientů s Parkinsonovou chorobou nebo delší sledování lidí s poruchami srdečního rytmu.

Změny v onkologické péči

U některých nádorů, například hlavy, krku, břicha nebo pánve, pojišťovny nově platí léčbu takzvanou hloubkovou hypertermií, při níž se nádor ohřeje. Využívat by se mohla také v případě návratu nádoru, kdy už lékaři nedoporučují operaci. Další nově placené metody umožní přesnější zacílení ozařování. Bude možné lépe sledovat polohu pacienta a přizpůsobit je drobným pohybům, například při dýchání.

Pojišťovny přidají peníze také na dlouhodobou péči o onkologické pacienty. Větší částkou budou hradit péči denního onkologického stacionáře, tedy nemocničního oddělení, kde lidé pobývají nejvýše 12 hodin denně. Více času dostanou zdravotníci pro vysvětlování diagnózy, sestavování léčebného plánu a seznámení s možnostmi a riziky léčby, nový výkon mohou u pacienta s rakovinou vykázat pojišťovně až třikrát ročně.

Zdroj: <https://www.zdravotnickýdeník.cz/2026/01/zmeny-zdravotnictvi-2026-prevence-pece/>

Jaké novinky ve zdravotní péči čekají na pacienty v roce 2026?

Výkony a postupy hrazené z veřejného zdravotního pojištění definuje každoročně Seznam zdravotnických výkonů, tedy vyhláška ministerstva zdravotnictví vydávaná vždy na daný kalendářní rok. Aktuálně vydaný Seznam přináší do zdravotní péče v Česku některé novinky. V řadě případů se jedná o modernější (šetrnější či efektivnější) metody a postupy při operativních zákrocích, v některých případech jde ale o zcela nové typy výkonů, které budou od ledna zdravotními pojišťovnami hrazeny. Některé mohou být zařazeny ihned, jiné budou vyžadovat doplnění například smluvních podmínek s poskytovateli zdravotní péče (níže uvedený výčet není kompletní, přináší přehled významnějších změn).

Zefektivnění radioterapie

Terapie některých nádorových onemocnění budou rozšířeny o metodu hloubkové hypertermie (může být vhodná u nádorů hlavy a krku, sarkomů, zhoubných nádorů oblasti břicha a pánve nebo recidiv, kde již není doporučeno operační řešení, pozn. red.). Metoda spočívá v neinvazivním ohřevu nádoru. Zvýšená teplota může mít přímo příznivý

vliv na zpomalení růstu nádoru, ale hlavně zvyšuje citlivost nádorové tkáně na radioterapii a chemoterapii, se kterými se tato metoda kombinuje.

Také jsou rozšířeny možnosti přesnějšího zacílení radio-terapie pomocí 4D zobrazení a stereotaktické radio-terapie s intrafrakční monitorací (tzv. IG-STX). Tyto metody umožňují během velmi přesného ozáření nádoru neustálé sledování jeho polohy v reálném čase, aby se záření pří- způsobil i drobným pohybům těla (např. při dýchání) a tím se maximálně chránily zdravé tkáně při ozařování.

Změna ve screeningu nádorů tlustého střeva

Vzhledem k nárůstu výskytu nádorů tlustého střeva u pacientů ve věkové skupině od 45 let dochází od ledna ke změně ve screeningovém programu. Nově bude určen pojištěncům ve věku 45–74 let (doposud to bylo od 50 let). V 45 letech se pacient bude moci rozhodnout, zda podstoupí preventivní koloskopické vyšetření (v případě negativního výsledku se opakuje po 10 letech) nebo ode- vzdá vzorek stolice na vyšetření skrytého krvácení do trávicího traktu (tento test se v případě negativního vý- sledku opakuje každé 2 roky).

Plánování onkologické péče a péče v onkologickém stacionáři

Zajistit dostatečnou časovou dotaci pro péči o onkologic- kého pacienta ve fázi sdělování diagnózy, při seznamová- ní s možnostmi a riziky léčby nebo sestavování léčebné- ho plánu a zajištění potřebných vyšetření má nový kód zařazený do seznamu výkonů od ledna 2026. Výkon mů- že být vykázán u jednoho pacienta až 3krát ročně. V ka- pitole klinická onkologie pak přibyl i další výkon. Ten zohledňuje náročnost péče o onkologické pacienty v den- ních onkologických stacionářích (s maximální délkou pobytu 12 hodin denně).

Všeobecná zdravotní pojišťovna zavedla příslušné výko- ny pro péči o své klienty již v roce 2022. Nyní dojde k jejich formálnímu zavedení do aktualizovaného SZV pro všechny zdravotní pojišťovny. Nově se také zavádí koordinátoři onkologické péče. Tato péče bude poskyto- vána příslušnými specialisty ve všech komplexních onko- logických centrech.

Psychosomatická konzultace

Výkony v oblasti psychosomatiky jsou obecně určeny pacientům, kteří trpí opakovaně a dlouhodobě (minimálně 3 měsíce) obtížemi, které nereagují na běž- nou léčbu dle doporučených postupů. Stávající výkon psychosomatické intervence je nově doplněn o psychoso- matickou konzultaci, která se zaměří jak na zhodnocení biologických nálezů, tak na posouzení psychologických (jak prožívá pacient) a sociálních (vztahové souvislosti) fakt. Cílem je mj. aktivní zapojení pacienta do léčebného procesu. Psychosomatickou konzultaci v délce až 60 min 7krát ročně mohou poskytovat lékaři s nástavbovou ates- tací v psychosomatice.

Digitální terapie hrazená z veřejného zdravotního pojištění

Plně hrazena bude moci být digitální forma kognitivně- behaviorální terapie. Tato forma terapie pomáhá lidem pochopit své obtíže a jejich příčiny, aby mohli změnit své myšlení, prožívání a chování tak, aby se cítili lépe a zvlá- dali lépe různé životní situace. Nyní bude dostupná pro pacienty s depresemi a úzkostmi. Posouzení vhodnosti této léčby u konkrétního pacienta je vždy na zhodnocení ošetřujícího lékaře a vhodnost této formy terapie se zno- vu ověřuje při jejím zahájení. Terapie probíhá přes zabez- pečenou online platformu, kde si pacient ve vlastním

tempu prochází jednotlivé interaktivní moduly a individu- alizovaná cvičení. Součástí výkonu je také písemná zpět- ná vazba od terapeuta (klinického psychologa nebo psy- chiatra). Výkon, zahrnující jeden terapeutický modul, může být vykázán až 26krát ročně.

Dětský oční screening u pediatra

Již od roku 2022 probíhá screeningové vyšetření očních vad u dětí u praktických lékařů pro děti a dorost. Od led- na 2026 jsou jasně ukotveny všechny výkony pro jeho vykazování jak u praktického lékaře pro děti a dorost, tak případná specializovaná vyšetření u očního lékaře, ortop- tisty nebo zrakového terapeuta. Cílem je odhalení případ- ných obtíží či vad v co nejranějším stadiu. První vyšetření tak dítě absolvuje ještě před prvními narozeninami, ideál- ně mezi 10.–12. měsícem věku (hrazeno mezi 6.–12. mě- sícem).

V případě negativního výsledku, tedy pokud u dítěte nej- sou zjištěny žádné vady, proběhne další kontrolní vyšet- ření nejpозději do 18. měsíce věku dítěte. Pokud nejsou v rodinné anamnéze indikované závažné oční vady, po- stačí absolvovat screening dvakrát za život. V případě pozitivní rodinné anamnézy (např. tupozrakost, strabis- mus, vysoká hypermetropie, krátkozrakost či astigmatis- mus) se test opakuje ve 2. a 3. roce života dítěte, maxi- málně 4krát za život.

Pacient s Alzheimerovou chorobou v péči svého praktika Pacienti diagnostikovaní s Alzheimerovou chorobou nebo jinou formou demence mohou zůstat v péči svého prak- tického lékaře. Nebude již nutné vyšetření u specialisty, pokud to nebudou sami pacienti preferovat. Jedná se o ambulantní typ péče, kdy praktik může pacienta sledo- vat s frekvencí dvakrát ročně. Pro zhodnocení vývoje kognitivních funkcí a ověření efektu léčby může praktic- ký lékař provést u pacienta s demencí příslušné validova- né testy nově až 4krát ročně.

Distanční sledování srdečních arytmii až 30 dní

Došlo k revizi a rozšíření výkonů v oblasti diagnosti- ky poruch srdečního rytmu. Novinkou je tzv. holterovské monitorování doma v délce 24 hodin nebo až 7 dní. Více- denní sledování tzv. holterem je určeno pacientům s nepříliš častými obtížemi, které se během standardních 24 hodin nemusí projevit. Tento výkon také pomůže léka- řům s posouzením efektivity provedeného zákroku (katetrizační ablace), s následnou možností vysazení léčby arytmie. Pacienti například po cévní mozkové pří- hodě s podezřením na závažné poruchy srdečního rytmu pak budou moci být ambulantně sledováni dokonce až po dobu 30 dní.

Distanční sledování pacientů s Parkinsonovou choro- bou

Pacienti s Parkinsonovou chorobou v pokročilém stadiu, kteří k léčbě využívají tzv. pumpový systém (pozn.: lé- čebná látka je vpravována do tenkého střeva ve formě gelu pomocí pumpy), budou moci využít distanční konzultace s lékařem. Vzdálená konzultace je podmíněna nejen doporučením lékaře, ale právě i písemným souhla- sem pacienta. Výkon může sloužit jak ke sledování kli- nického stavu, tak pro konzultaci při změně zdravotního stavu pacienta. Konzultace mohou být realizovány pouze v rámci pracovišť specializovaných center, a to až 12krát ročně u jednoho pacienta.

Autorka: Viktorie Plívová, tisková mluvčí VZP ČR

Vyplatí se vdově odchod do předčasného důchodu?

Petr Gola 5.1.2026

Autor: Shutterstock

Při splnění zákonných podmínek má vdova nárok na vdovský důchod po zemřelém manželovi. Proč si vdova odchodem do předčasného důchodu příliš nepolepší a zpravidla se jí vyplatí až odchod do řádného důchodu?

Nárok na vdovský důchod má vdova po zemřelém manželovi, který ke dni úmrtí pobíral starobní nebo invalidní důchod nebo ke dni úmrtí splnil podmínky pro přiznání starobního nebo invalidního důchodu nebo došlo k úmrtí z důvodu pracovního úrazu.

Jak dlouho se vdovský důchod pobírá?

Standardní náleží vdovský důchod pouze jeden rok a po uplynutí jednoho roku pouze při splnění některé ze zákonných podmínek, nejčastějšími důvody jsou: péče o nezaopatřené dítě, péče o závislého rodiče (svého nebo zemřelého manžela) při splnění zákonných podmínek nebo dosažení požadovaného věku.

Jak je vdovský důchod vysoký?

I vdovský důchod se skládá ze základní výměry a procentní výměry, přičemž základní výměru důchodu mají všichni důchodci stejně vysokou a v roce 2026 činí 4 900 Kč a procentní výměra vdovského důchodu činí polovinu procentní výměry důchodu zemřelého manžela, kterou pobíral nebo na kterou by měl nárok.

Co znamená přiznání vlastního starobního důchodu?

V případě nároku na starobní důchod i vdovský důchod současně náleží v plném rozsahu pouze vyšší z těchto dvou důchodů a z nižšího důchodu náleží pouze polovina procentní výměry důchodu, jak je uvedeno v § 59 zákona o důchodovém pojištění č. 155/1995 Sb. Základní výměra důchodu náleží při souběhu dvou důchodů pouze jednou. V praxi je většinou vyšší starobní důchod než vdovský důchod, takže případným odchodem do předčasného důchodu si vdova polepší finančně méně, než se na první pohled dá očekávat.

Praktický příklad – vdovský důchod versus předčasný důchod

Vdova Simona pobírá po zemřelém manželovi vdovský důchod ve výši 13 450 Kč (základní výměra ve výši 4 900 Kč + procentní výměra ve výši 8 550 Kč). Vdova Simona přemýšlí o odchodu do předčasného důchodu o necelé tři roky dříve před dosažením řádného důchodového věku.

Paní Simona si spočítala, že by měla nárok na předčasný důchod ve výši 17 000 Kč. Z důvodu péče o závislého rodiče splňuje paní Simona podmínku nároku na výplatu vdovského důchodu i po uplynutí jednoho roku.

Kdyby měla paní Simona nárok současně na vdovský důchod i předčasný důchod, potom by měsíční částka souhrnného důchodu byla 21 275 Kč, neboť by se v plném rozsahu pobíral vlastní předčasný důchod a vdovský důchod by činil 4 275 Kč (8 550 Kč x 50 %).

Z důvodu odchodu do předčasného důchodu by si paní Simona finančně polepšila pouze o 7 825 Kč. Jak předčasná důchodkyně by navíc měla paní Simona významně omezenou případnou výdělečnou činnost, protože by nemohla mít příjem zakládající účast na sociálním pojištění. Předčasní důchodci totiž nemohou mít až do dosažení řádného důchodového věku příjem, ze kterého vzniká povinnost platit sociální pojištění, jinak by nemohli pobírat předčasný důchod na účet.

Když paní Simona do předčasného důchodu neodejde a bude třeba pracovat na hodně zkrácený úvazek, tak na tom bude finančně významně lépe, než při odchodu do předčasného důchodu a navíc odchodem až do řádného starobního důchodu bude mít následně vlastní starobní důchod citelně vyšší. Výhodou pro paní Simonu při práci na zkrácený úvazek je i skutečnost, že z důvodu pobírání vdovského důchodu je státním pojištěncem a při výpočtu zdravotního pojištění ze zkráceného úvazku s hrubou mzdou nižší než 22 400 Kč by se neprováděl dopočet do minima, tak jako u ostatních zaměstnanců.

S čím počítat při pobírání vdovského důchodu?

Během pobírání vdovského důchodu je vhodné si odchod do předčasného důchodu velmi pečlivě promyslet, protože při nároku na dva důchody současně se uplatňují pravidla pro souběh dvou důchodů a výsledný souhrnný státní důchod je mnohdy nižší, než někteří občané očekávají. Navíc podmínky pro přivýdělek během pobírání vdovského důchodu jsou příznivé, protože se při nižším příjmu neprovádí dopočet do minima při výpočtu zdravotního pojištění.

Zdroj: <https://www.finance.cz/clanky/vyplati-se-vdove-odchod-do-predcasneho-duchodu/>

Po rozvodu budou výživné na dítě nově platit oba rodiče podle rozsahu péče.

Veronika Němcová, 2. 1. 2026

Nová rozvodová novela má od roku 2026 zrychlit rozvody a snížit napětí mezi rodiči. Zásadní změny se týkají hlavně dětí a výživného. Podle advokáta má nově platit pravidlo, že oba rodiče přispívají na dítě podle rozsahu své skutečné péče.

Autor: Shutterstock

Rozvodová novela, která vešla v účinnost od 1. ledna 2026, má tendenci výrazně proměnit způsob, jakým se v Česku rozvádí manželství a jak soudy rozhodují o dětech po rozchodu rodičů. Změny slibují jednodušší a rychlejší řízení, menší prostor pro dlouhodobé konflikty a větší důraz na skutečnou péči o nezletilé.

Největší pozornost ale vzbuzuje nová úprava výživného, která má více odpovídat tomu, kolik času s dítětem tráví každý z rodičů.

O tom, co novela přináší, kde může narazit na problémy a jak se nové principy projeví v praxi, jsme mluvili s **advokátem Petrem Aulickým, který se dlouhodobě věnuje rodinnému právu.**

Jak byste stručně vysvětlil hlavní smysl rozvodové novely, která vstoupila v účinnost od 1. ledna 2026?

Hlavním smyslem je zjednodušení a zrychlení rozhodování v rámci opatrovnické péče a rozvodů. V návaznosti na to je pak možné si slíbit zmírnění rodičovských konfliktů a menší zátěž pro nezletilé.

Co považujete za nejzásadnější změnu oproti dosavadní právní úpravě?

Nejzásadnější změnou je na první pohled zcela jistě sloučení řízení o rozvodu manželství a opatrovnického řízení o nezletilé. Další výraznou změnou je zrušení povinnosti soudu zkoumat příčiny rozvratu manželství a zrušení pojmů výhradní, střídavá a společná péče. Další poměrně výraznou změnou je úprava předběžných opatření dle občanského soudního řádu, kdy tento institut bude vypuštěn a nahrazen specifickým způsobem rozhodování pro opatrovnickou agendu, kdy toto lze jasně podpořit, jelikož z původně dobře míněného „sluhy“, se jeho neustálým zneužíváním stal velice zlý „pán“ často znemožňující opatrovnickým soudům efektivní vedení řízení.

Novela přináší zrušení povinnosti zjišťovat příčinu rozvratu manželství. U jakých rozvodů se dosud přičina zjišťovala?

Na první pohled by se mohlo zdát, že se jedná o výraznou změnu, avšak tato změna v konečném důsledku bude v realitě výrazně menší. Do konce roku 2025 u tzv. sporných rozvodů byly příčiny rozvratu ve formě „praní špinavého prádla“ zjišťovány naprosto výjimečně. I pokud manželé nebyli schopni naplnit podmínky „nesporného rozvodu“, obvykle neměli žádný zájem na podrobném dokazování příčin rozvratu a vše bylo saturováno shodným tvrzením onoho okřídleného „nesouladu povah a zájmů manželů“. Výjimkou byly situace, kdy jeden z manželů uplatňoval tzv. tvrdostní klauzuli a rozvod z tohoto důvodu odmítal.

Tam bylo třeba, aby bylo jasně prokázáno, že to nebyl on, kdo se primárně na rozvratu podílel. Dále pak v případech, kdy jeden z manželů mýnil v rámci vypořádání společného jmění uplatňovat tzv. disparitu vypořádání, k čemuž si potřeboval do jisté míry „nachystat půdu“ již v rámci rozvodového řízení, kde potřeboval zadokladovat, že to opětovně nebyl primárně on, kdo se podílel na rozvratu manželství. Tyto výjimky však v zákoně zůstávají i do budoucna a faktický dopad tak bude výrazně menší, než se laicky zdá.

Stát spojuje řízení o rozvodu a úpravě poměrů k nezletilým dětem do jednoho spojovaného řízení. Jak to bude fungovat v praxi a jaké jsou výhody či nevýhody?

Bude se jednat pro účastníky o výrazné zjednodušení a zrychlení celého procesu, kdy dosud museli účastníci projít opatrovnickým řízením a teprve následně po právní moci mohl soud, konkrétně jiný úsek soudu, resp. jiný soudce, nařídít termín ústního jednání o rozvodu. Jak již bylo řečeno dříve, samotný rozvod, a to i ten tzv. nesporný bývá procesem spíše formálním a obvykle rozvádějící se manželé nestráví v jednacím síni více než 15 minut. Je proto zcela jistě krokem vpřed, že bude celý tento proces sloučen do jednoho řízení, kdy pro laické osoby je vždy zatěžující postupovat jakékoliv soudní jednání, nejen to testní, a čím menší počet řízení se jich bude dotýkat, tím lépe pro ně.

Jak dlouho by tedy mohl rozvod nyní trvat, pokud se tyto dva procesy sloučí do jednoho řízení?

Když se sloučí dvě řízení, tak úspora času by mohla být kolem 2 měsíců. Ušetří se tedy alespoň to mezidobí mezi těmi dvěma řízeními, tedy čekání na nabytí právní moci u opatrovnického řízení, kdy následně až potom mohl soud nařídít jednání ve věci rozvodu. Celková doba rozvodu s oběma sloučenými procesy by aktuálně zabrala minimálně půl hodiny a to u dohod, kde by soud neprováděl žádné dokazování.

Jak konkrétně se dotkne novela nezletilých dětí?

Zjednodušení a zrychlení celého procesu se dotýká samozřejmě i nezletilých dětí, byť ony v současné době nebyly těmi, kdo by se přímo účastnily jednání o rozvodu manželů, avšak psychologický dopad to na ně zcela jistě mělo, neboť mnohokrát bylo dětskými psychology konstatováno, že kromě samotného modelu péče o nezletilé, je pro ně extrémně důležité nastavení způsobu péče a ukončení celého rozvodového řízení mezi rodiči v rozumné době, jelikož celý tento proces je pro ně velice stresující a potřebují mít tuto kapitolu uzavřenou a nastavenou jasně novou realitu, v níž se učí žít.

Ovlivní nová podoba rozvodů také stanovení výživného na děti?

V oblasti výživného je situace odlišná než u samotných rozvodů. Pravidla sice zůstávají formálně stejná, v praxi ale může dojít k poměrně výrazné změně. Podle zákona už dnes platí, že pokud je dítě svěčeno do péče jednoho z rodičů a druhý rodič se o něj stará například zhruba třetinu času a oba rodiče mají srovnatelné příjmy, měl by soud vycházet z toho, že každý z nich tuto část péče zajišťuje přímo. Zbývající část péče, kterou zajišťuje druhý rodič, by pak měla být dítěti vyrovnána prostřednictvím výživného ze strany rodiče, který pečuje v menším rozsahu. V praxi k tomuto však docházelo zcela výjimečně.

Můžete nám dát nějaký konkrétní příklad, jak se bude výživné nově vyměřovat?

Typický postup soudu v podobných případech dosud vypadal tak, že výživné bylo stanoveno například na částku 9 000 korun, tedy jako by se jeden z rodičů o dítě vůbec nestaral. Přestože se tento rodič ve skutečnosti na péči podílel, třeba zhruba třetinou času, výživné se nesnižovalo úměrně tomuto rozsahu péče. Místo toho soud částku obvykle snížil jen o poměrně nahodilé procento, nejčastěji o 10 až 20 procent, s obecným odůvodněním, že to odpovídá rozsahu styku s dítětem. Skutečná péče se tak do výše výživného promítala jen minimálně. Takový přístup byl pro rodiče, kteří měli zájem se o dítě aktivně starat, silně demotivující. Jejich čas a každodenní péče se totiž v rozhodnutí o výživném téměř neodrazily.

Nově se má výživné stanovovat stejným způsobem, jaký se dosud používal u střídavé péče, s výjimkou případů, kdy se rodiče dohodnou a soud výživné vůbec nestanovuje. Výživné bude určováno oběma rodičům podle rozsahu jejich skutečné péče. V modelovém příkladu by soud vymezil, že jeden rodič pečuje o dítě 20 dní v měsíci a druhý 10 dní. Tyto pojmy se už nebudou označovat jako „rezidentní“ a „nerezidentní“ rodič. Každému z nich se spočítá částka odpovídající péči toho druhého. Jeden rodič by tak v tomto případě platil 3 000 korun, druhý 6 000 korun. Výsledkem je vyrovnání rozdílu ve výši 3 000 korun, které odpovídá skutečnému rozsahu péče každého z rodičů. Ačkoliv by se tímto způsobem mělo postupovat už dnes, v praxi se tak často neděje. Právě to může být nejslabším místem celé nové úpravy. V otázkách výživného totiž hrají peníze zásadní roli a i proto se objevuje odpor vůči změnám, který nemusí být vždy veden pouze obavami o zájem dítěte.

Je však důležité zdůraznit, že novela ochranu dětí nijak neoslabuje. Soudy budou mít i nadále stejné možnosti upravit péči podle konkrétní situace dítěte, a to v jakémkoliv poměru, například 60:40, 80:20 nebo i výrazně nerovnoměrně. Opatrovniční soudci budou stejně jako dosud vycházet z konkrétních okolností a dopadů na dítě. Jediným skutečným dopadem nové úpravy v oblasti výživného tak bude to, že se částka vyplácená přes jednoho rodiče sníží, což u některých z nich vyvolává pochopitelné obavy.

Pokud bychom tuto novinku měli úplně zjednodušit, tak výživné budou platit oba rodiče, podle rozsahu své péče?

Ano, dalo by se jednoduše říci, že nově bude vyměřeno výživné obou rodičů dle poměrů jejich péče.

Zdroj: <https://www.finance.cz/clanky/po-rozvodu-budou-vyživne-na-dite-nove-platit-oba-rodice-podle-rozsahu-pece/>

Co všechno může ovlivnit účinnost léků a na co bych si měl dávat pozor?

Užívání více léků současně je dnes běžnou praxí především u pacientů s chronickými onemocněními, seniorů nebo pacientů s více diagnózami. Co však už tak známé není, je skutečnost, že léky se mohou navzájem ovlivňovat, a tím měnit svůj účinek. Některé lékové interakce mohou být závažné a ovlivnit nejen účinnost léků, ale také jejich bezpečnost pro pacienta a celkový prospěch léčby.

Co jsou lékové interakce?

Působení dvou nebo více látek mezi sebou se označuje pojmem interakce. K interakcím může docházet nejen mezi dvěma nebo více léky navzájem, ale také mezi léky a složkami potravy, nápoji nebo doplňky stravy. Je třeba věnovat pozornost tomu, s čím léky kombinujete, protože může dojít ke zvýšení, snížení, změně nebo ztrátě jejich účinku.

Kdy k lékovým interakcím dochází?

K interakcím dochází už v trávicím traktu, než se léčivo vůbec začne vstřebávat. To znamená, že lék podaný ústy může při kontaktu s některými látkami dokonce i ztratit účinek. Typickým příkladem jsou antibiotika jako tetracykliny nebo ofloxacin, užívají-li se současně s hořčíkem, vápníkem, železem a dalšími minerály nebo třeba i s mlékem a mléčnými výrobky. Pozor také na aktivní uhlí, černý čaj nebo vlákninu jako psyllium, protože v kombinaci s těmito látkami se léky mohou stát neaktivní. Na tento problém by vás při výdeji léků měl lékárník upozornit. Dobrou zprávou je, že užívání léků stačí v těchto případech jen správně načasovat a vyhnout se zmíněným látkám ideálně 2 hodiny před nebo 2 hodiny po užití léku.

K dalšímu typu interakcí dochází během putování léku tělem. Nejprve se vstřebá, pak se rozptýlí, následně se může přeměnit na aktivní nebo neaktivní formu a nakonec se z těla vyloučí. Během této cesty ho ale mohou ovlivnit jiné látky, například další léky, některé bylinky nebo i běžné nápoje. Ty mohou změnit, kolik se léku vstřebá, jak rychle začne působit nebo jak dlouho zůstane v těle. Důsledkem může být buď zesílení, nebo naopak oslabení účinku. **Typickým příkladem je bylina třezalka tečkovaná (*Hypericum perforatum*), která může závažně pozměnit účinek celé řady léků, protože ovlivňuje jaterní enzymy, které odpovídají za odbourávání léčiv.** Tím dokáže významně ovlivnit jejich účinek. Enzymatickou přeměnu řady léků v játrech ovlivňují také flavonoidy obsažené v grepech, grepovém džusu, pomelu, hořkých pomerančích, granátovém jablku nebo v jejich extraktech v doplňcích stravy. Zde ale dochází naopak ke zvýšení účinku, včetně nežádoucích účinků léčiv.

Rizikovou kombinací je například užívání léků na spaní, úzkost nebo deprese spolu s alkoholem. Zvýšené opatrnosti je také třeba dbát při současném užívání warfarinu a přípravků s *Ginkgo biloba*, protože se výrazně zvyšuje riziko krvácení.

Čím léky zapíjet a čím rozhodně ne?

Nejvhodnější je lék dostatečně zapít skleničkou obyčejné čisté vody. Není vhodný ani zelený nebo černý čaj, protože obsahují velké množství tříslovin, které mohou vytvořit nevstřebatelné komplexy s výše zmíněnými léky obsahující ionty např. vápníku nebo železa. Je dobré si dát pozor i na některé bylinkové čaje. Není dobré zapíjet léky mlékem, ovocnými šťávami ani džusy. **Rozhodně nezapíjejte léky žádným alkoholem.** I obyčejný volně prodejný lék obsahující paracetamol může v kombinaci s alkoholem způsobit závažné poškození jater. Alkohol silně ovlivňuje účinky mnoha léků např. ze skupiny psychofarmak.

Jak předejít riziku lékových interakcí?

Interakce se u každého pacienta mohou projevovat v různé míře. V některých případech postačí pouhé snížení dávek či časový odstup, v jiných se musí některé z léčiv zaměnit za jiné. Je vhodné vždy informovat svého ošetřujícího lékaře a lékárníky o lécích, které máte předepsané i od jiných lékařů. Nezapomeňte na to upozornit v lékárně i při výběru volně prodejných léčiv a doplňků stravy. Je to zásadně důležité, pokud užíváte léky na ředění krve, snížení cholesterolu či léky upravující srdeční rytmus. Prostřednictvím tzv. sdíleného lékového záznamu pacienta si lékaři a lékárníci mohou za určitých podmínek ověřit, jaké léky užíváte. Do lékového záznamu ale nemůže nahlížet každý zdravotník, přístup mají pouze oprávněné osoby, které vám poskytují zdravotní péči a s nimiž jste již přišli do kontaktu.

Informace o interakcích lze nalézt také v příbalovém letáku každého léku. V případě jakýchkoliv dotazů nebo pochybností týkajících se případných interakcí je vhodné se obrátit na ošetřujícího lékaře.

Zdroj: VZP ČR

Minimální mzda ovlivnila výši odměn pěstounů. O kolik se zvýšily od 1. ledna 2026?

Růst minimální mzdy od ledna 2026 přinesl i změny v odměňování pěstounů. Podívejte se na aktuální výši odměn, podmínky jejich vyplácení a přehled dalších dávek pěstounské péče.

Veronika Němcová

22 400 Kč Minimální mzda vzrostla od 1. ledna 2026 na **22 400 Kč měsíčně**. Díky tomu vzrostly i měsíční odměny dlouhodobých pěstounů a pěstounů na přechodnou dobu.

Konkrétní výše odměny pro pěstouny závisí na **typu pěstounské péče, koeficientu minimální mzdy, počtu dětí a jejich zdravotním stavu.**

Kdo má nárok na odměnu pěstouna?

Nárok na odměnu pěstouna vzniká pěstounovi v režimu zprostředkované pěstounské péče (**dlouhodobým pěstounům**) a osobám v evidenci (**pěstounům na přechodnou dobu**).

Na odměnu může mít nárok také bývalý pěstoun, který o dítě pečoval až do jeho zletilosti, a to i po dosažení 18 let dítěte. Platí to v případech, kdy má dítě status nezaopatřeného dítěte a má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte (například při studiu).

Odměna pěstouna se neposkytuje v rámci nezprostředkované pěstounské péče. Což je tradičně situace, kdy se pěstounem stává osoba z širší rodiny dítěte. V tomto režimu vzniká při splnění dalších podmínek nárok na příspěvek při pěstounské péči. Rovněž na tuto dávku mají nárok pěstouni na přechodnou dobu.

Výše odměny pro dlouhodobé pěstouny

Počet dětí / závislost	Vzorec výpočtu odměny pěstouna	Výše odměny pěstouna v roce 2025	Výše odměny pěstouna v roce 2026
1 dítě	$1,0 \times MM^*$	20 800 Kč	22 400 Kč
1 dítě stupeň závislosti I	$1,2 \times MM^*$	24 960 Kč	26 880 Kč
2 děti	$1,5 \times MM^*$	31 200 Kč	33 600 Kč
3 děti	$2,0 \times MM^*$	41 600 Kč	44 800 Kč
1 dítě stupeň závislosti II až IV	$2,0 \times MM^*$	41 600 Kč	44 800 Kč
Za každé další dítě se odměna zvyšuje o	$+0,5 \times MM^*$	10 400 Kč	11 200 Kč
Za každé další dítě ve III. a IV. stupni závislosti se odměna zvyšuje o	$+0,7 \times MM^*$	14 560 Kč	15 680 Kč

$MM =$ minimální mzda pro rok 2026 je 22 400 Kč

Výše odměny pro pěstouny na přechodnou dobu

Počet dětí / závislost	Vzorec výpočtu odměny pěstouna	Výše odměny pěstouna v roce 2025	Výše odměny pěstouna v roce 2026
Žádné nebo 1 dítě	$1,8 \times MM^*$	37 440 Kč	40 320 Kč
1 dítě stupeň závislosti I	$2,0 \times MM^*$	41 600 Kč	44 800 Kč
1 dítě stupeň závislosti II až IV	$2,2 \times MM^*$	45 760 Kč	49 280 Kč
Za každé další dítě se odměna zvyšuje o	$+0,3 \times MM^*$	6 240 Kč	6 720 Kč
Za každé další dítě ve III. a IV. stupni závislosti se odměna zvyšuje o	$+0,5 \times MM^*$	10 400 Kč	11 200 Kč

$MM =$ minimální mzda pro rok 2026 je 22 400 Kč

Odměny pěstounů podléhají daním

Z hlediska daní a odvodů se odměna pěstouna posuzuje stejně jako příjem ze zaměstnání. **Podléhá tedy daní z příjmů a odvodům na sociální a zdravotní pojištění.**

Pokud o dítě pečují společně manželé, náleží dávka pěstounské péče **pouze jednomu z nich**. Který z manželů ji bude pobírat, si určí vzájemnou dohodou, pokud zákon nestanoví výjimku.

V případě, že se manželé nedohodnou, rozhodne o tom příslušné kontaktní pracoviště krajské pobočky Úřadu práce ČR.

Odměna pěstouna náleží také v době, kdy je osoba pečující nebo pěstoun na přechodnou dobu **dočasně práce neschopná nebo má nařízenou karanténu**. Tato odměna se však vyplácí nejdéle do konce měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém pracovní neschopnost vznikla nebo byla karanténa nařízena.

Předčasný starobní důchod znemožňuje nárok na odměnu pěstouna

Odměnu pěstouna je možné **pobírat současně s řádným starobním důchodem**, aniž by to mělo jakýkoliv vliv na výši nebo nárok na důchod. Jiná situace ale nastává u **předčasného starobního důchodu**. Ten s odměnou pěstouna kombinovat **nelze**. Pěstoun si proto musí vybrat, zda bude pobírat předčasný důchod, nebo odměnu pěstouna.

Příspěvek při pěstounské péči

Pokud se pěstounem stane blízká osoba dítěte (např. prarodiče, teta, strýc nebo sourozenec), náleží jí příspěvek při pěstounské péči. Jeho výše se počítá z životního minima jednotlivce, nikoli z minimální mzdy, a to za každé svěřené dítě. Tato dávka nepodléhá dani ani odvodům na sociální a zdravotní pojištění. Jeho výše se pro rok 2026 nezměnila.

Příspěvek při převzetí dítěte

Jde o **jednorázovou dávku**, na kterou mají nárok **dlouhodobí pěstouni, ale i ti, kteří jsou pěstouny na přechodnou dobu**. I jeho výše zůstává v roce 2026 stejná a odvíjí se od věku dítěte.

⇒ 10 800 Kč, jde-li o dítě ve věku do 6 let,

⇒ 12 150 Kč, jde-li o dítě ve věku od 6 let do 12 let,

⇒ 13 500 Kč, jde-li o dítě ve věku od 12 let do 18 let.

Příspěvek na úhradu potřeb dítěte

Příspěvek je **opakující se dávkou** pro dítě až do jeho zletlosti nebo nejdéle do 26 let, pokud jde o nezaopatřené dítě, které nadále žije ve společné domácnosti s osobou, jež o něj pečovala do jeho 18 let. Jeho výše se odvíjí podle věku dítěte.

⇒ 6 290 Kč pro dítě ve věku do 6 let,

⇒ 7 750 Kč pro dítě ve věku od 6 do 12 let,

⇒ 8 870 Kč pro dítě ve věku od 12 do 18 let,

⇒ 9 220 Kč pro dítě ve věku od 18 do 26 let.

Příspěvek na zakoupení motorového vozidla

Na příspěvek má nárok osoba, která má v pěstounské péči **alespoň tři děti**. Příspěvek se poskytuje v částce, která činí **70 % pořizovací ceny vozidla, nejvíce však ve výši 100 000 Kč**.

Zdroj: <https://www.finance.cz/clanky/minimalni-mzda-ovlivnila-vysi-odmen-pestounu-o-kolik-se-zvysily-od-1-ledna-2026minimalni-mzda-ovlivnila-vysi-odmen-pestounu-o-kolik-se-zvysily-od-1-ledna-2026/>

Superdávka se do rozhodného příjmu u slevy na manžela počítat nebude.

Lucie Balová Mečířová, 9. 1. 2026

Nová dávka státní sociální pomoci, tzv. superdávka sloučila několik sociálních dávek do jedné a funguje už několik měsíců. V mnoha ohledech se rozhodně nejedná má sloužit k úhradě nákladů na bydlení a živobytí. A právě proto se nebude počítat do rozhodného příjmu, který je jedním z podmínek, aby vůbec vznikl nárok na slevu na manželku.

Autor: Shutterstock

Kdo může uplatnit slevu na manželku

Slevu na manžela nebo manželku může uplatnit pouze ten poplatník, který žije ve společně hospodařící domácnosti s manželem nebo manželkou, popř. s registrovaným partnerem nebo partnerkou za předpokladu, že společně vychovávají a vyživují dítě do 3 let věku. Na dlouhou partnerku, přítelkyni nebo družku bez oficiálního svazku slevu uplatnit nelze.

Manžel nebo registrovaný partner pak nesmí mít příjmy přesahující 68 000 Kč za zdaňovací období, kterým je kalendářní rok.

Co se počítá do rozhodného příjmu

Do tohoto příjmu se započítávají příjmy ze závislé činnosti i samostatné činnosti. Dále sem patří i odměny z DPP a DPČ, příjmy z pronájmu, státní důchody, dávky nemocenského pojištění, podpora v nezaměstnanosti a další.

Připomeňme pak, že sleva na manželku se neuplatňuje měsíčně, ale pouze jednou ročně prostřednictvím ročního zúčtování daně anebo daňového přiznání a snižuje vypočtenou daň pouze do nuly. Pouze díky ní tedy nemůže vzniknout nárok na daňový bonus, ale „jen“ na daňovou vratku.

Zdroj: <https://www.finance.cz/aktuality/superdavka-se-do-rozhodneho-prijmu-u-slevy-na-manzela-pocitat-nebude/>

Velký třesk ve zdravotnictví: čtyři věci, které budou od ledna jinak.

16. 12. 2025 Zdraví

Posílení některých screeningových programů, rozšíření obsahu preventivních prohlídek nebo doplnění hrazených

výkonů v péči o duševní zdraví – to jsou některé změny, které čekají české zdravotnictví od 1. ledna 2026. Přinášíme shrnutí nejdůležitějších novinek, které se dotknou pacientů všech věkových kategorií.

Screening zraku u nejmenších dětí dostal oporu v zákoně

V roce 2025 spustili lékaři pilotní program, jenž měl za úkol odhalit závažné oční vady u nejmenších dětí. Screening pomáhá zachytit především tupozrakost, kterou v pozdějším věku nelze léčit. Vyšetření provádějí praktičtí lékaři pro děti a dorost pomocí speciálního přístroje. Poprvé by touto kontrolou vidění měly děti projít mezi 6.–12. měsícem věku, podruhé pak v případě nejasného či negativního výsledku přibližně v 18 měsících. Vyšetření je zcela bezbolestné.

Od 1. ledna 2026 má tento program oporu v zákoně. Stal se tak součástí běžných preventivních prohlídek dětí jako screeningové vyšetření plně hrazené ze zdravotního pojištění.

Kontrola rakoviny tlustého střeva už od 45 let

Screening kolorektálního karcinomu bojuje proti nepříznivým statistikám týkajícím se výskytu a úmrtnosti na tuto onemocnění již 25 let. Program nabízí dvě varianty: jednou za deset let kolonoskopické vyšetření nebo test okultního krvácení, který je však nutné opakovat každé dva roky. Dosud se tato pravidelná kontrola týkala pacientů ve věku od 50 let.

Od 1. ledna 2026 se věková hranice mění na 45–74 let. Novinka tak reaguje na doporučení, jež v roce 2022 vydala Rada Evropské unie, ale také na data, podle kterých dlouhodobě roste počet pacientů s nádory tlustého střeva nebo konečníku ve věku 45–49 let.

Prohlídky střížené na míru pacienta

Turbulentní změnou prošla také podoba preventivních prohlídek u praktických lékařů, kterou nově upravuje vyhláška č. 403/2025 Sb. Podle ní se od 1. ledna 2026 budou pravidelná vyšetření zaměřovat na potenciální zdravotní rizika konkrétního pacienta.

Laboratorní testy, jako je měření cukru a tuků v krvi nebo například měření srdeční aktivity, budou praktičtí lékaři provádět častěji. Nově budou praktičtí lékaři po preventivní prohlídce připravovat pro pacienty osobní plán péče o zdraví.

Terapie v digitální formě

Pacienti s depresemi a úzkostmi budou mít od 1. ledna 2026 nově k dispozici digitální formu kognitivně-behaviorální terapie. Patří do ní interaktivní moduly a individualizovaná cvičení, která si pacienti projdou vlastním tempem.

Součástí tohoto způsobu léčby se stane také zpětná vazba od odborníka, kterým může být terapeut, klinický psycholog či psychiatr. Výkon zahrnující jeden terapeutický modul hraří zdravotní pojišťovna. Lékař jej smí vykázat až 26× ročně.

Zdroj: <https://www.helpnet.cz/aktualne/velky-tresk-ve-zdravotnictvi-cetyri-veci-ktere-budou-od-ledna-jinak>

Ochranný limit na léky.

9. 1. 2026 Sociální problematika Zdraví

V poslední době se množí dotazy ohledně limitů doplatků na léčivé přípravky u osob, u kterých došlo ke změně výplaty invalidního důchodu na starobní důchod. Právníčka NRZP paní Mgr. Nicole Fryčová připravila následující informaci, která vám určitě pomůže při řešení podobných problémů.

Pokud celková částka uhrazená pojištěncem nebo za něj jeho zákonným zástupcem za doplatky za předepsané ze zdravotního pojištění částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, vydané na území České republiky, překročí v kalendářním roce limit (...) u pojištěnců, kteří jsou poživateli invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, u pojištěnců, kteří byli uznáni invalidními ve druhém nebo třetím stupni, ale nejsou poživateli invalidního důchodu z jiných důvodů, a to od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl údaj o invalidním důchodu nebo uznání invalidity evidován v informačním systému elektronického receptu podle zákona o léčivech (dále jen „systém eRecept“), a u pojištěnců starších 70 let, včetně kalendářního roku, ve kterém dovršili 70. rok věku, ve výši 500 Kč. (...).

Zákon o veřejném zdravotním pojištění

Pokud začne být invalidnímu důchodci vyplácen starobní důchod, platí následující:

⇒ Pro 3. stupeň invalidity – i nadále je ochranný limit stanoven na 500 Kč, jelikož platí splnění podmínky, že daný člověk byl uznán invalidním ve třetím stupni. Pobírání starobního důchodu na tom nic nemění, jelikož s počátkem pobírání starobního důchodu není spojen žádný ochranný limit, ten je kromě invalidity navázán již pouze na věk (děti do 18 let a zároveň lidé od 65 do 70 let mají ochranný limit stanoven na 1000 Kč a lidé starší 70 let mají ochranný limit stanovený na 500 Kč). Upozorňujeme, že je nezbytné vaši zdravotní pojišťovně doložit rozhodnutí o invaliditě 3. stupně, případně posudek o posouzení zdravotního stavu, jinak by nebyl snížený limit uznán.

⇒ Pro 2. stupeň invalidity – zde dochází ke zvýhodnění oproti stavu, kdy je danému člověku vyplácen invalidní důchod 2. stupně. Pokud začne člověk, který je uznán invalidním ve 2. stupni, pobírat starobní důchod, vztahuje se na něj ochranný limit ve výši 500 Kč (nezávisle na jeho věku), pokud je mu však vyplácen invalidní důchod 2. stupně, tak se na něj vztahují ochranné limity dle věku – tedy do 65 let je jeho ochranný limit ve výši 5000 Kč.

Změnou výplaty invalidního důchodu na starobní důchod nedochází ke zhoršení předešlé situace – u 3. stupně invalidity zůstává limit na 500 Kč, u 2. stupně dochází ke zlepšení, nezávisle na dosaženém věku platí u těchto pojištěnců ochranný limit 500 Kč.

Je potřeba, aby výše uvedení pojištěnci skutečnost invalidity zdravotní pojišťovně doložili prostřednictvím posudku o posouzení zdravotního stavu. Pojišťovna v systému eRecept označí daného pojištěnce jako osobu s invaliditou a limitem 500 Kč.

Na snížený limit doplatků na léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely mají nárok i ti pojištěnci, kteří byli uznáni invalidními ve 2. stupni, ale invalidní důchod jim není vyplácen (například pro nesplnění pojistné doby). Pojištěnci, kteří byli uznáni invalidními v 1. stupni se řídí limity dle věku – do 18 let 1000 Kč, 18-65 let 5000 Kč, 65-70 let 1000 Kč a starší 70 let 500 Kč, výjimka z titulu invalidity pro ně neplatí.
Zdroj: <https://www.helpnet.cz/ochranny-limit-na-leky/>

Změny pro seniory řidiče: Méně lékařských prohlídek a konec nošení posudků u sebe.

Jana Knížková, 6. 1. 2026

Rok 2026 přináší pro řidiče řadu změn. Týkají se mimo jiné seniorů, kteří ještě stále usedají za volant.

Pro řidiče se výrazně mění věková hranice pro povinné lékařské prohlídky. A to z 65 na 70 let. Znamená to, že senioři se staršími řidičskými oprávněními budou mít možnost řídit bez pravidelných prohlídek o pět let déle než dosud.

Bez nutnosti vozit posudek u sebe

Lékařské posudky budou od roku 2026 digitalizované, takže řidiči je nebudou muset nosit fyzicky u sebe. Po absolvování lékařské prohlídky lékař zaznamená posudek přímo do databáze a informace se automaticky objeví v registru řidičů online.

Tato změna přináší nejen větší komfort, ale i bezpečnost. Úřady a policie budou mít přístup k aktuálním posudkům kdykoli, takže není třeba se obávat kontroly kvůli chybějícímu dokladu. Posudky vydané před 1. lednem 2026 je stále nutné mít u sebe v papírové podobě, dokud nevyprší jejich platnost.

Digitální služby a jednodušší získání řidičského průkazu

Od 1. ledna 2026 mohou řidiči řídit ihned po udělení řidičského oprávnění, aniž by čekali na fyzický průkaz, a to po dobu 30 dnů. Online žádost o první řidičský průkaz, jeho rozšíření nebo ztracený průkaz nově umožní Portál dopravy, a to i pro sedmnáctileté žadatele, uvádí Ministerstvo dopravy ČR v tiskové zprávě. Mladí řidiči si navíc mohou přes portál elektronicky zapsat až čtyři mentory a snadno spravovat jejich

souhlasy či zápisy.

Digitální plně moci a automatizovaná vozidla

Portál dopravy umožní také využití digitálních plných mocí, včetně oprávnění k nakládání s konkrétními vozidly. Plně moci lze udělit na dobu neurčitou nebo vymezený čas, měnit jejich platnost, ukončit či převést.

Automatizovaná vozidla

Zavádí se také právní úprava provozu automatizovaných vozidel (stupeň 3). V autonomním režimu za přestupky odpovídá výrobce, nikoli řidič. Naopak novou povinností řidiče je na výzvu převzít zpět řízení, na což musí být připravený, a zároveň má povinnost umožnit policii ověřit, zda vozidlo řídilo samo, doplňuje ministerstvo.

Nově se také povinně eviduje v registru vozidel, zda jde o automatizované vozidlo, a řidič musí umožnit orgánům ověřit, zda byla aktivována automatizace.

Zdroj: <https://www.podnikatel.cz/clanky/zmeny-pro-seniory-ridice-mene-lekarskych-prohlidek-a-konec-noseni-posudku-u-sebe/>

Osm nepravd o dobrovolném nemocenském pojištění.

Pro zaměstnance pracující na klasičnou pracovní smlouvu je nemocenská během nemoci samozřejmostí, pro živnostníky a podnikatele však nikoliv. Bez účasti na dobrovolném nemocenském pojištění jsou během nemoci bez peněz. S jakými omyly je možné se setkat u dobrovolného nemocenského pojištění?

Petr Gola 12.1.2026

Autor: Depositphotos

Jedním z důležitých daňových rozhodnutí, které **musí OSVČ učinit je, zdali se přihlásí k účasti na dobrovolném nemocenském pojištění či nikoliv**. S jakými omyly ohledně dobrovolného nemocenského pojištění je možné se v praxi setkat?

1. Na mateřskou mají OSVČ nárok vždy

Účast či neúčast na dobrovolném nemocenském pojištění nemá vliv pouze na čerpání nemocenské, ale i peněžitého příspěvku v mateřství (mateřské). Podnikatelky, **kteří si dobrovolné nemocenské pojištění neplatí, nemají na mateřskou nárok**. Pouze rodičovský příspěvek náleží vždy.

2. Nemocenské dávky náleží od první platby nemocenského pojištění

Dle § 24 zákona o nemocenském pojištění je podmínkou nároku na nemocenské u OSVČ účast na dobrovolném nemocenském pojištění **alespoň po dobu 3 měsíců bezprostředně předcházející dny vzniku dočasné pracovní neschopnosti**. Dle § 32 je podmínkou nároku na mateřskou u OSVČ kromě splnění podmínky účasti na pojištění v rozsahu alespoň 270 dní v posledních dvou letech i účast na dobrovolném nemocenském pojištění **po dobu alespoň 180 kalendářních dnů v posledním roce přede dnem počátku podpůrčí doby**.

3. Peníze náleží od prvního dne nemoci

Zaměstnanci mají v prvních dvou týdnech pracovní neschopnosti nárok na náhradu mzdy, kterou jim vyplácí zaměstnavatel. **Nemocenskou dostávají zaměstnanci teprve od 15. kalendářního dne pracovní neschopnosti**. Pokud si OSVČ platí dobrovolné nemocenské pojištění, tak rovněž má nárok na nemocenskou až od 15. kalendářního dne pracovní neschopnosti.

4. Nemocenské pojištění je součástí paušální daně Automaticky nemají nárok na nemocenskou ani OSVČ účastně v dobrovolném měsíčním daňovém paušálním režimu. Ani v jednom ze tří pásem paušální daně není zavedeno nemocenské pojištění. „Paušalisté“, kteří chtějí mít případně nárok na nemocenskou, **si musí zvlášť platit i dobrovolné nemocenské pojištění**.

5. Vzniká přístup k nadstandardní lékařské péči

Platba dobrovolného nemocenského pojištění nemá žádný vliv na čerpání zdravotní péče. Ani pojištěnci platící vyso-

ké povinné zdravotní pojištění a vysoké dobrovolné nemocenské pojištění **nemají nárok na nadstandardní lékařskou péči**. Systém zdravotní péče je v Česku založen na principu solidarity.

6. Má vliv na výpočet invalidního důchodu

OSVČ platící si dobrovolné nemocenské pojištění nemají nárok na žádný **zvýhodněný výpočet invalidního důchodu**. Účast na dobrovolném nemocenském pojištění není ani podmínkou pro případné přiznání invalidního důchodu. Pro účely invalidního důchodu je rozhodující účast na povinném sociálním (důchodovém) pojištění a výši invalidního důchodu ovlivňují právě platby na povinném sociálním pojištění.

7. Zaručuje minimální nemocenskou ve výši 18 000 Kč

Od výše platby na dobrovolném nemocenském pojištění se odvíjí měsíční nemocenská. Většina OSVČ při účasti na dobrovolném nemocenském pojištění nedosáhne **ani na měsíční nemocenskou (od 15. kalendářního dne pracovní neschopnosti) ve výši 18 000 Kč**. Vždyť při měsíční platbě ve výši 800 Kč činí měsíční nemocenská (od 15. kalendářního dne pracovní neschopnosti) 16 538 Kč. Minimální měsíční dobrovolné nemocenské pojištění v roce 2026 je stejně vysoké **jako v roce 2025 a činí 243 Kč**.

8. Placená nemocenská ovlivňuje výpočet daně z příjmu

Dlouhodobá nemoc a čerpání nemocenské nemá žádný vliv na výpočet daně z příjmu fyzických osob za příslušný rok. Pro výpočet daně **z příjmu je rozhodující daňový základ**. Některé OSVČ mohou mít daňový základ vyšší za půl roku výkonu samostatné výdělečné činnosti z důvodu půlroční nemoci než jiné OSVČ za celý kalendářní rok a přes dlouhodobou nemoc tak zaplatí za rok na dani z příjmu vyšší částku.

Zdroj: <https://www.finance.cz/clanky/osm-nepravd-o-dobrovolnem-nemocenskem-pojisteni/>

Kteří pracující důchodci nemohou využít slevu na sociálním pojištění?

V řádném důchodovém věku je možné mít libovolné příjmy ze zaměstnání i podnikání, dokonce náleží sleva na sociálním pojištění v rozsahu 6,5 %. Podívejme se však v praktických příkladech, kteří důchodci nemohou slevu uplatnit.

Petr Gola, 13.1.2026

Autor: Gabriela Hájková s využitím DALL E Ilustrativní obrázek.

Standardně platí zaměstnanci na sociálním pojištění 7,1 % ze své hrubé mzdy a osoby samostatně výdělečně činné odvádí na sociálním pojištění 29,2 z vyměřovacího základu. **Výdělečně činní řádní starobní důchodci platí na sociálním pojištění 0,6 % z hrubé mzdy a 22,7 % z vyměřovacího základu**. Slevu však neuplatní všichni

důchodci. Podívejme se na praktické příklady.

12345

Příklad 1) Nepožádání o starobní důchod

Paní Monika již sice dosáhla řádného starobního důchodu, ale o starobní důchod si zatím nepožádala a stále pracuje. Paní Monika **pracuje tzv. „na procenta“ a do důchodu chce odejít později a mít výhodnější výpočet starobního důchodu.** Vzhledem k tomu, že paní Monika nepobírá řádný starobní důchod, tak **nemá nárok na slevu na sociálním pojištění** při výpočtu čisté mzdy v zaměstnání.

Finančně by bylo pro paní Moniku výhodnější začít pobírat starobní důchod a současně **k tomu mít příjem ze zaměstnání, kde by měla nižší zdanění z důvodu slevy na sociálním pojištění.** Práce na procenta se vyplatí až v delším časovém horizontu, propočet závisí na konkrétním průběhu pojištění.

Příklad 2) Zaměstnání na dohodu do limitu

Pan Bohumil je v řádném starobním důchodu a pracuje pouze na dohodu o provedení práce s **hrubou měsíční odměnou do limitu pro neplacení sociálního a zdravotního pojištění.** V roce 2025 se neplatilo z dohody o provedení práce pojistné, když je hrubá měsíční odměna 11 499 Kč a méně, v roce 2026 se neplatí pojistné z dohody o provedení práce, když je hrubá měsíční odměna 11 999 Kč a méně.

Pan Bohumil neplatí pojistné ze svého příjmu, takže **nemůže využít slevy na sociálním pojištění.** Sleva na sociálním pojištění nefunguje na principu daňového bonusu, takže **nelze čerpat žádný bonus na sociálním pojištění,** o který by byla vyšší čistá odměna, když nevzniká povinnost platit sociální pojištění.

Příklad 3) Předčasný důchodec slevu neuplatní

Paní Kateřina odešla do předčasného důchodu koncem roku 2024, přičemž řádného důchodového věku dosáhne na jaře 2027. **Do dosažení řádného důchodového věku nemůže mít paní Kateřina příjem,** ze kterého vzniká povinnost platit sociální pojištění, v opačném případě by nemohla současně pobírat předčasný důchod. Paní Kateřina nemá, stejně jako všichni ostatní předčasní důchodci, nárok na slevu na sociálním pojištění, která při splnění zákonných podmínek náleží pouze řádným starobním důchodcům.

Paní Kateřina po celý rok 2025 vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, přičemž hrubý zisk za rok 2025 bude mít 110 000 Kč. Rovněž po celý rok 2026 bude paní Kateřina vykonávat vedlejší samostatnou výdělečnou činnost a hrubý zisk bude mít 117 000 Kč. Když je hrubý zisk v případě výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti do limitu, tak se sociální pojištění neplatí. Pro celý rok 2025 je limitem hrubý zisk do 111 736 Kč. Pro celý rok 2026 do 117 521 Kč. V obou letech splní paní Kateřina zákonné podmínky a sociální pojištění nebude z vedlejší samostatné výdělečné činnosti platit.

Příklad 4) Pracující předdůchodci

Pan Jiří začal pobírat ze své smlouvy o doplňkovém penzijní spojení předdůchod, stále však pracuje alespoň na zkrácený úvazek. Předdůchodci nejsou, na rozdíl od předčasných důchodců, ve své výdělečné činnosti nikterak omezeni. Přestože pracujícím řádným starobním důchodcům náleží sleva na sociálním pojištění i při práci na zkrácený úvazek, tak předdůchodcům nikoliv. Pracující předdůchodci odvádí z případné hrubé mzdy sociální pojištění ve stejném rozsahu jako ostatní zaměstnanci. **Samotné**

čerpání předdůchodu nepřináší žádné zvýhodnění při výpočtu sociálního pojištění.

Příklad 5) Invalidní důchodci rovněž nemají na slevu nárok

Paní Zuzana pobírá invalidní důchod prvního stupně a pracuje na zkrácený úvazek. Pro budoucí výpočet starobního důchodu je pro paní Zuzanu dobře, že ze své mzdy odvádí sociální pojištění, protože **období pobírání invalidního důchodu prvního a druhého stupně není náhradní dobou pojištění.** Při výpočtu sociálního pojištění nemá ani paní Zuzana nárok na žádnou slevu na sociálním pojištění. Pobírání invalidního důchodu prvního stupně přináší pouze velmi nízkou slevu ve výši 210 Kč měsíčně při výpočtu daně z příjmu.

Zdroj: <https://www.finance.cz/clanky/kteri-pracujici-duchodci-nemohou-vyuzit-slevu-na-socialnim-pojisteni/>

Žádost o obecní byt v Brně: nově jednotná i online.

Od 1. ledna 2026 je v Brně zaveden **jednotný elektronický formulář** pro žádosti o obecní byt, který umožní podat žádost najednou na více městských částí přes web bydleni.brno.cz (sekce "Běžné obecní byty") nebo stáhnout formulář (PDF/Word) a odeslat jej poštou či datovou schránkou.

Klíčové je, že žadatel vyplní jeden formulář pro všechny relevantní městské části, čímž odpadá nutnost opakovaného vyplňování údajů pro každou část zvlášť, i když kritéria městských částí zůstávají zachována a je nutné doložit specifické dokumenty.

Jak postupovat (od 1.1.2026):

Najděte formulář: Navštivte bydleni.brno.cz a najděte sekci "Běžné obecní byty" pro jednotný formulář.

Vyplňte formulář: Vyplňte jej online nebo si stáhněte verzi k tisku/editaci.

Vyberte MČ: V formuláři zaškrtněte všechny městské části, kde byste o byt usilovali.

Podání:

Elektronicky: Odešlete vyplněný formulář přes web nebo datovou schránku.

Poštou/Osobně: Vytiskněte, podepište a zašlete/doručte na podatelny vybraných městských částí.

Doložení dokumentů: Městská část vás případně vyzve k doložení podkladů (příjmy, rodinný stav, apod.) e-mailem nebo poštou.

POZOR!

Důležité změny:

Jednotný formulář: Od 1.1.2026 se používá jeden formulář pro všechny MČ (kromě spec. typů bytů).

Více MČ najednou: Formulář umožňuje podat žádost na více městských částí najednou.

Elektronická možnost: Podání je možné i elektronicky (vyplnění na webu a odeslání).

Kde hledat nabídky:

Sledujte bydleni.brno.cz (pro běžné obecní byty).

Pro **startovací byty** sledujte bydleni.brno.cz a úřední desku magistrátu (pro výběrová řízení).